

Strategia Regională pentru Specializare Inteligentă (RIS3) Sud-Vest Oltenia 2021-2027

CONSIDERAȚII GENERALE:

Strategia pentru Specializare Inteligentă a Regiunii Sud-Vest Oltenia (RIS3) 2021-2027 este singurul document strategic la nivel regional, cu rol de corelare a politicilor în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării în regiune pentru perioada 2021-2027.

RIS3 Sud-Vest Oltenia 2021-2027 propune un cadru coerent pentru investiții, care se concentrează pe susținerea start-up-urilor și a IMM-urilor inovative, consolidarea actualelor infrastructuri, capacități și competențe în materie de cercetare și inovare, stimularea cooperării între organizațiile publice de cercetare și industriile inovatoare și facilitarea ascensiunii în cadrul lanțului economic.

Astfel, RIS3 Sud-Vest Oltenia își propune stabilirea domeniilor în care se vor concentra investițiile aferente OP 1 al noii politici de coeziune UE, în corelare cu Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă (SNCISI) 2021-2027, și se bazează pe **parteneriatul regional între ADR Sud-Vest Oltenia și toți actorii cheie regionali**, relevanți în identificarea nevoilor reale de dezvoltare a regiunii și în stabilirea direcțiilor prioritare specifice domeniului CDI pentru noua perioadă de finanțare 2021-2027.

DOMENIILE DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ RIS3 SUD-VEST OLTENIA 2021-2027:

Domeniile și subdomeniile aferente, identificate ca urmare a consultărilor cu partenerii regionali, care pot asigura o specializare inteligentă și un potențial de dezvoltare pentru perioada de programare 2021-2027, sunt următoarele:

1. SISTEME DE TRANSPORT 	<ul style="list-style-type: none">• Vehicule și componente pentru vehicule rutiere• Vehicule și tehnologii pentru transportul feroviar
2. INGINERIE INDUSTRIALĂ ȘI MATERIALE 	<ul style="list-style-type: none">• Sisteme, instalații, echipamente, mașini / utilaje pentru construcții și alte industrii• Sisteme, procese, instalații, echipamente, tehnologii de mediu / Protecția mediului• Sisteme, echipamente, tehnologii pentru sectorul agroalimentar, aeronautic, sanitar• Materiale avansate, compozite• Materiale recuperate, materiale din bioresurse
3. AGRO-ALIMENTAR 	<ul style="list-style-type: none">• Alimente sigure, sănătoase, optimizate nutrițional (funcționale)• Soiuri noi (inclusiv hibride) rezistente la efectele schimbărilor climatice• Agricultură ecologică• Controlul calității alimentelor• Biofertilizatori, biocatalizatori• Utilizarea produselor agricole în scopuri nealimentare• Conservarea și protecția naturii

<p>4. SĂNĂTATE ȘI WELLNESS - STIL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Terapii medicamentoase personalizate • Îmbătrânire activă și stil de viață sănătos • tratamente balneare/ SPA • Soluții și sisteme pentru combaterea răspândirii infecțiilor • Prevenirea, diagnosticarea și tratamentul bolilor netransmisibile și rare (inclusiv genetice) • Îmbătrânire activă și stil de viață sănătos
<p>5. TIC și DIGITALIZARE</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Smart city, smart village</i> • Produse inovative în domeniul IT cu accent pe domeniile mediu, energie, patrimoniu, turism • Digitalizarea economiei
<p>6. INDUSTRII CREATIVE</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Activități culturale și de creație

Economia verde și Economia circulară au fost identificate ca domenii transversale, evoluțiile lor condiționând funcționarea corespunzătoare a sectoarelor de specializare inteligentă propuse.

VIZIUNE SI OBIECTIV GENERAL PENTRU SPECIALIZAREA INTELIGENTĂ 2021-2027:

Viziunea RIS3 Sud-Vest Oltenia ia în considerare cele mai importante provocări, situația la nivel regional și situația regiunii în context național, european, oferă o imagine atractivă, dar în același timp realistă, pornind de la principalii factori determinanți ai competitivității regionale, care pot concura pentru a genera acel „boost” al economiei regionale în sectoarele și nișele cu potențial de specializare.

Viziunea Strategiei Regionale pentru Specializare Inteligentă (RIS3) Sud-Vest Oltenia pentru orizontul 2027 este aceea că Regiunea Sud-Vest Oltenia va accelera procesele de transformare economică, prin sprijinirea investițiilor în cercetare și inovare pentru o creștere durabilă și favorabilă incluziunii.

Viziunea RIS3 Sud-Vest Oltenia pentru perioada de programare 2021-2027 este în concordanță cu viziunea din PDR SV 2021-2027a regiunii Sud-Vest Oltenia, aceea de a deveni un promotor al competitivității atât în domeniul industrial, cât și în agricultură, dar și al economiei digitale prin dezvoltarea unui mediu de afaceri performant bazat pe resurse umane competente, integrarea tehnologiilor inovative și promovarea dezvoltării durabile.

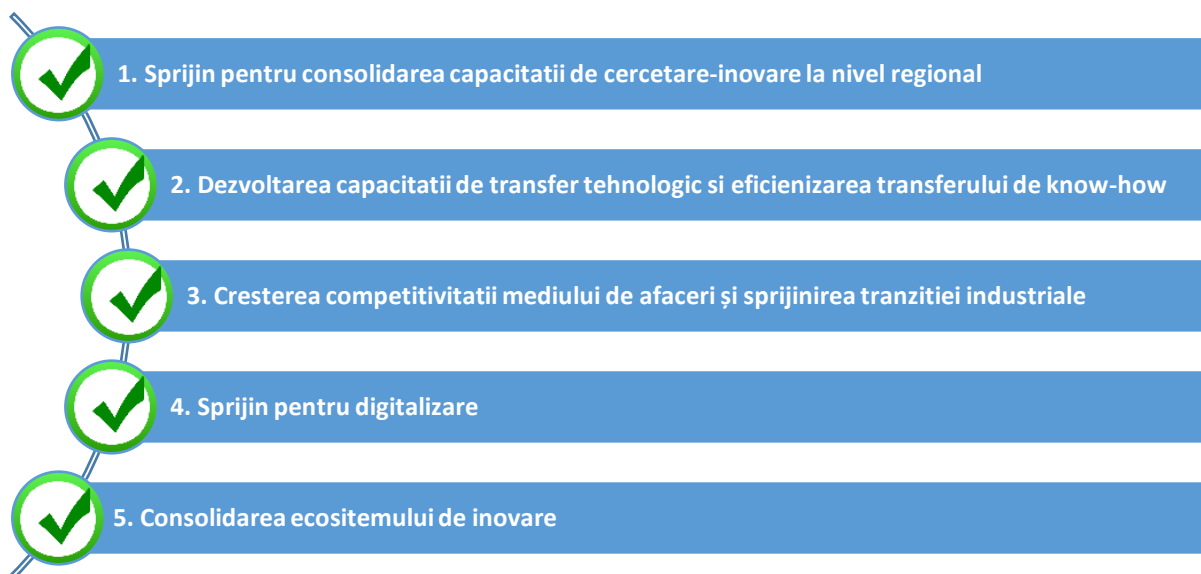
Obiectivul general al Strategiei Regionale pentru Specializare Inteligentă a regiunii Sud-Vest Oltenia 2021-2027 este reprezentat de **asigurarea cadrului optim de dezvoltare și implementare a acțiunilor și activităților inovatoare la nivel regional, prin crearea condițiilor care să asigure sustenabilitatea acestora pe termen mediu și lung, cu efecte pozitive asupra dezvoltării durabile a regiunii.**

PRIORITĂȚI STRATEGICE PENTRU SPECIALIZAREA INTELIGENTĂ 2021-2027:

În vederea asigurării condițiilor optime care să permită dezvoltarea adecvată a sectoarelor de activitate menționate anterior, din perspectiva specializării inteligente, au fost definite o serie de **priorități strategice** a căror implementare să conducă la îndeplinirea **obiectivului general al strategiei** – și anume acela de **asigurare a cadrului optim de dezvoltare și implementare a acțiunilor și activităților inovatoare la nivel regional, prin crearea condițiilor care să determine sustenabilitatea acestora pe termen mediu și lung, cu efecte pozitive asupra dezvoltării durabile a regiunii.**

Strategia propune, astfel, o serie de **priorități de specializare inteligentă** care presupun definirea și consolidarea unor domenii de competență ridicată în care există avantaje comparative reale sau potențiale și care pot contribui la creșterea PIB-ului regional. Prin concentrarea de resurse și mobilizarea unei mase critice de cercetători, aceste domenii pot asigura, inclusiv în dimensiunea lor regională, competitivitatea pe lanțurile de valoare adăugată regionale și/sau globale.

GUVERNANȚA STRATEGIEI PENTRU SPECIALIZARE INTELIGENTĂ SVO 2021-2027:

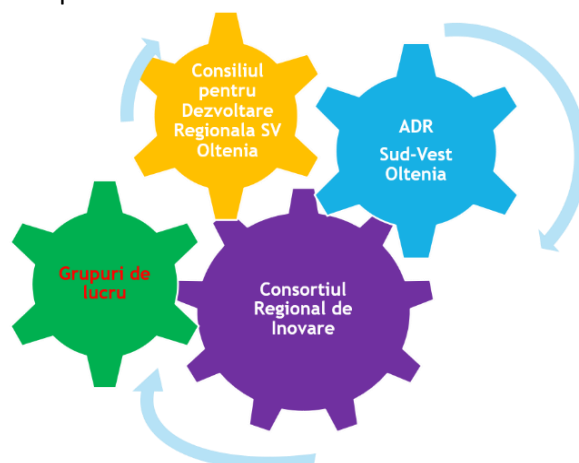
Elaborarea **Strategiei Regionale pentru Specializare Inteligentă (RIS3) Sud-Vest Oltenia 2021-2027** este rezultatul unui proces de tip *bottom-up*, care a presupus o amplă consultare cu actorii regionali implicați în domeniile de activitate în care regiunea beneficiază de avantaje competitive și/sau comparative.

Acest proces de consultare a fost însoțit de mecanismul **EDP (Entrepreneurial Discovery Process)** - proces de descoperire antreprenorială - prin care s-a urmărit identificarea priorităților de intervenție și provocărilor aferente fiecărui sector de specializare inteligentă, a soluțiilor inovative, respectiv acelor proiecte care corespund unor sectoare cu potențial de specializare și se adresează nevoilor imediate identificate în regiune.

Guvernanța RIS3 Sud-Vest Oltenia are o abordare multi-nivel, scopul fiind atât asigurarea participării și asumării Strategiei de către toți actorii cheie de la nivel regional și implicarea în implementarea acesteia, inclusiv în activitățile de monitorizare și evaluare, cât și de a facilita comunicarea pe plan vertical, cu organizații și instituții la nivel național și european pe de o parte și actorii relevanți la nivel sub-regional pe de altă parte, inclusiv în activități de planificare și programare.

Sistemul de guvernanta al RIS3 Sud-Vest Oltenia este structurat pe doua niveluri:

- ✓ Guvernanta operațională, asigurată prin ADR SV Oltenia și Grupuri de lucru;
- ✓ Guvernanta strategică, asigurată prin CRI și CDR Sud-Vest Oltenia.

La nivelul echipei ADR Sud-Vest Oltenia, se va urmări abordarea de jos în sus a guvernantei Strategiei, pornind de la nevoile existente în regiune, corelate cu investițiile realizate, într-un proces partenerial consultativ.

Monitorizarea RIS3 Sud-Vest Oltenia 2021-2027 va avea ca scop verificarea permanentă a modului de implementare a activităților planificate, a utilizării fondurilor disponibile, precum și a atingerii rezultatelor vizate, inclusiv prin urmărirea indicatorilor de realizare.

Experiența din ciclul financiar prezent arată că rezultatele ciclului următor depind de construirea și menținerea unui larg parteneriat pentru inovare. Gestionarea RIS3 a Regiunii Sud-Vest Oltenia presupune un dialog, o implicare activă și o cooperare constantă între părțile interesate din ecosistemul de inovare: cercetători, întreprinderi, comunitatea de inovare și autoritățile publice.

În perioada următoare, vom continua procesul de descoperire antreprenorială prin intermediul EDP-urilor, a activității de sprijinire și informare a membrilor din structura partenerială RIS3 în vederea pregătirii și implementării cât mai eficiente a proiectelor de inovare și transfer tehnologic.

Având în vedere că procesul de identificare a proiectelor de CD&I și TT care pot oferi cea mai mare valoare adăugată la nivel regional este unul continuu, actualizarea portofoliului de proiecte se va face în permanență, pentru a asigura relevanța și eficiența acțiunilor în implementarea Strategiei Regionale pentru Specializare Inteligentă Sud-Vest Oltenia 2021-2027.

ATUURI ȘI PROVOCĂRI LA NIVEL REGIONAL:

În noua perioadă de programare 2021-2027, domeniile cu potențial de specializare selectate răspund nevoii de a susține o **creștere economică mai solidă și mai inteligentă, bazată pe inovare, și de menținere a competitivității pe piața europeană, în condițiile tranziției la Industria 4.0**, bazată pe digitalizare, adoptarea tehnologiilor generice esențiale și inovare pe toate planurile.

Conform datelor EIS, Regiunea Sud-Vest Oltenia este clasificată în categoria „*inovatorilor modești*”, înregistrând cele mai mici punctaje la indicatorii co-publicații public-privat, inovatori de produse sau procese și cheltuieli CDI ale mediului de afaceri. În compensare, indicatori precum ocuparea forței de muncă în producție manufacturieră de nivel mediu și înalt, servicii cu grad ridicat de cunoștințe, co-publicații științifice, cheltuielile sectorului public în CDI, au obținut punctaje ridicate.

Digitalizarea reprezintă unul din cei mai importanți factori de creștere și un catalizator important pentru poziționarea la nivelul pieței comune. Așa cum rezultă din statistici, trendul în ceea ce privește digitalizarea este unul pozitiv și există perspective de îmbunătățire pe măsură ce vor fi adoptate noi instrumente care vor viza digitalizarea companiilor.

În ceea ce privește **digitizarea serviciilor publice** în regiune, aceasta este, în prezent, **neunitară și inegală**. În multe cazuri, dezvoltarea serviciilor digitale pentru cetățeni la nivel local este împiedicată de **lipsa capacității tehnice și/ sau a resurselor bugetare în administrațiile locale**.

Per ansamblu, **sistemul informatic al administrației este fragmentat**, ceea ce reprezintă o sarcină administrativă în plus pentru cetățeni și întreprinderi. În general, **nivelul de interoperabilitate între serviciile administrației publice este scăzut**, deoarece fiecare instituție publică s-a concentrat asupra propriului său serviciu public digital.

Consolidarea competențelor TIC și a competențelor digitale de bază, în conformitate cu Planul de acțiune al UE pentru educația digitală și punerea accentului pe inteligența artificială, se numără printre prioritățile demersurilor ulterioare. Valorificarea potențialului transformării digitale pentru a atinge Obiectivele de Dezvoltare Durabilă în domeniul tehnologiilor digitale cheie reprezintă o prioritate și pentru regiunea noastră.

Raportat la contextul european, considerând politicile de dezvoltare aplicate în perioadele de programare anterioare, se așteaptă ca inovarea și activitățile de cercetare-dezvoltare să prezinte o importanță din ce în ce mai ridicată în regiunea noastră, având în vedere valoarea adăugată pe care acestea o pot genera.

De asemenea, din interpretarea informațiilor prezentate în cadrul Strategiei rezultă că, la nivel regional, cele mai importante sectoare de cercetare dezvoltare în mediul academic sunt aferente domeniilor **agricultură, inginerie, medicină și științe economice**.

Crearea unor legături puternice între mediul universitar și cel de afaceri reprezintă o preocupare la nivel regional, atât prin intermediul clusterelor, care sprijină transferul tehnologic și ajută la preluarea rezultatelor cercetării în industrie, cât și prin alte inițiative antreprenoriale existente. Totuși, legăturile universităților cu industria rămân slabe, activitățile de cercetare-dezvoltare în mediul academic din regiune sunt destul de neregulate și depind de finanțările obținute în cadrul diferitelor proiecte și de eforturile proprii ale facultăților de profil.

În contextul actualei pandemii Covid-19, este de așteptat ca organismele constituite sub forma de clustere să își dovedească eficiența la nivel regional și național în mobilizarea actorilor industriali și a organizațiilor CDI în găsirea de soluții rapide privind provocările sectorului și ale economiei în general. Regiunea se bucură de existența a 9 clustere în domenii cu potențial de dezvoltare precum automotive, turism, IT&C, agro-alimentar și construcții.

De asemenea, în Regiunea de Sud-Vest Oltenia sunt prezente structuri de sprijinire a afacerilor - parcuri industriale, parcuri științifice și tehnologice, centre de afaceri - care au ca scop atragerea investițiilor în domeniul producției și serviciilor generatoare de valoare adăugată ridicată și valorificarea potențialului resurselor umane locale.

Având în vedere concentrarea industrială și gama de competențe în educație și cercetare, corelate cu tendințele tehnologice actuale, se poate concluziona faptul că în Regiunea Sud-Vest Oltenia accentul trebuie să fie pus pe reconfigurarea sectoarelor tradiționale precum cel agro-alimentar, transporturi, ingineria industrială și a materialelor, dar și dezvoltarea de noi activități în sectoare cu potențial mare la nivel regional - sănătate și TIC și digitalizare, industrii creative, prin aplicarea soluțiilor inovative și sustenabile.

Strategia Regională pentru Specializare Inteligentă RIS3 Sud-Vest Oltenia 2021-2027, avizată de către Consorțiul Regional de Inovare Sud-Vest Oltenia în data de 04.03.2021, și aprobată de către CDR în data de 01.10.2021 este disponibilă la adresa: <https://www.adroltenia.ro/strategia-de-specializare-inteligenta-ris-3-s-v-oltenia-2021-2027/> .